

Rassenproef witte kool bio 2022: Wittekoolrassen Storema en Congama presteren best onder hoge tripsdruk

Trips had vrij spel in de rassenproef witte kool tijdens de droge zomer van 2022. Alle rassen werden aangetast, maar enkele vertoonden opmerkelijk betere resultaten. Longma (Rijk Zwaan), Storema (Rijk Zwaan) en Congama (Rijk Zwaan) hadden de minste aantasting. Echter, de inwendige kwaliteit van Longma kon niet overtuigen. Storema bevestigt als standaardras. Naast deze rassen zijn er nog andere goede opties, zoals Stordor, Rivera, Expect, Kilastor, Lion en Marconi.

Droge zomer vroeg om beregening

Op 8 april 2022 zijn de verschillende rassen gezaaid bij plantenkwekerij De Koster, waaronder de biologische rassen Expect, Reaction en Rivera van Bejo. Van de andere rassen werd gangbaar, onbehandeld zaaizaad gebruikt. Na een opkweek van zeven weken zijn de rassen geplant op 27 mei met een afstand van 70 op 35 cm.

Op 25 maart is er bemest met 300 kg/ha Calci-S en op 26 april met 35 ton/ha runderstalmest. Voor het planten werd een molybdeenmeststof toegediend. Er werd nog tweemaal bijbemest met 50 E/ha OPF.

De onkruidbestrijding gebeurde deels mechanisch met wieden en aanaarden en deels manueel. Op 25 mei werd een plantbakbehandeling met Spinosad uitgevoerd. Na het planten werden de planten afgedekt met een wildnet tot half juli. Om de planten in de droge zomer aan de groei te houden, werd in augustus eenmaal beregend met 30 L/m². Het groeizame najaar kon de droge zomer compenseren waardoor alle kolen in de maat groeien. De ziektedruk was algemeen laag.

Het ras Castello (Hazera) heeft een kortere groeiperiode en werd eind augustus geoogst. Van de andere rassen werden de grootste kolen (6 en 8 stuks per kist) geoogst op 13 oktober, na 139 groeidagen, en de rest op 7 november, na 164 groeidagen. De markt vraagt doorgaans om achten. Na een bewaarperiode van 4 maanden werden de kolen opnieuw beoordeeld.

Rasverschillen in gevoeligheid voor trips

Bij de rassen die geschikt zijn voor bewaring, was er geen significant verschil in bewaarverlies. De bewaring gebeurde onder ideale omstandigheden in kleine kisten.

Castello (Hazera) heeft een korte groeiduur en werd volledig geoogst op 31 augustus na 96 groeidagen. Het is een compacte groeier met weinig bladmassa en een laag gewas. Castello had een hoog aantal onvermarktbaar kolen, waaronder heel veel kleine kolen. Het streefgewicht van dit ras is 1 tot 2 kg. In de proef was het gemiddeld stukgewicht 1,48 kg. Uitwendig was er veel schade door trips. De inwendige kwaliteit was goed met weinig holten. Castello is bestemd voor de verse markt.

Congama (Rijk Zwaan) is een grovere kool en had met 2,17 kg het hoogste gemiddeld stukgewicht in de proef en de hoogste opbrengst. Alle kolen waren marktbaar. Op 13 oktober, na 139 groeidagen, werd 95 % van de kolen geoogst. De kolen sorteerden voornamelijk acht stuks per kist. De uitwendige kwaliteit was goed, de aantasting door trips was minder dan gemiddeld. De inwendige kwaliteit was gemiddeld. Congama is geschikt voor de verse markt en bewaring.

Expect (Bejo Zaden) had een goede gewasstand doorheen het seizoen. Het had een hoog gewas en vormde veel bladmassa. De

kolen werden vrij snel gevormd, op 13 oktober werd 90% van de kolen geoogst. Deze sorteerden grotendeels acht stuks per kist. De kolen van Expect zijn iets platter en hadden een gemiddelde kwaliteit. Dit ras is goed voor de versmarkt en voor bewaring.

Kilastor (Syngenta) had een gemiddeld stukgewicht van 1,99 kg, 84% sorteerde acht stuks per kist. Op 13 oktober werd 59 % van de kolen geoogst. Het gewas had een goede stand maar was iets minder uniform. De kolen zijn iets platter, hadden een goede bladsluiting en een gemiddelde aantasting door trips. De inwendige kwaliteit was gemiddeld. Kilastor is geschikt voor industrie, snijderij en bewaring.

Kilazol (Syngenta) had een latere koolvorming. De meerderheid van de kolen werd geoogst op 7 november. Het gemiddeld stukgewicht bedroeg 1,65 kg. Twee derde van de kolen sorteerden acht stuks per kist en 28 % sorteerde tien stuks per kist. Kilazol had een goede bladsluiting maar had meer aantasting door trips dan gemiddeld. Inwendig hadden de kolen een goede kwaliteit.

Lion (Hazera) had een goede stand met een donker blad. De koolvorming was gemiddeld iets later. Na 139 groeidagen werd 37,5 % van de kolen geoogst. Het gemiddeld stukgewicht bedroeg 1,88 kg. De kolen sorteerden voornamelijk acht stuks per kist. Er waren geen kolen in de sortering zes per kist. De kwaliteit was goed met een gesloten structuur en fijne ribben. Lion is geschikt voor bewaring.

Longma (Rijk Zwaan) had een goede gewasstand doorheen het seizoen met een hoog gewas en veel bladmassa. 35 % van de kolen werd geoogst op 13 oktober na 139 groeidagen. Longma had een laag gemiddeld stukgewicht van 1,57 kg. De uitwendige kwaliteit was goed met relatief minder schade door trips. De inwendige kwaliteit was minder goed met een lossere structuur en gemiddeld meer holten.

Marconi (Syngenta) had gedurende het teeltseizoen een gemiddelde gewasstand. Op 13 oktober werd 60 % van de kolen geoogst aan een gemiddeld stukgewicht van 1,84 kg. 80 % van de kolen valt in de sortering van acht stuks per kist, 16 % sorteert 10 stuks per kist. De kolen hadden een gemiddelde kwaliteit. Marco-

ni is geschikt voor bewaring.

Ramenos (Hazera) had een iets tragere koolvorming. Op 13 oktober werd slechts 10 % van de kolen geoogst. De kolen hadden met een gemiddeld stukgewicht van 1,56 kg een kleine sortering. De aantasting door trips was iets hoger dan gemiddeld. Inwendig hebben de kolen wat dikkere ribben. Het ras is geschikt voor bewaring.

Reaction (Bejo Zaden) is een compacte groeier met een laag gewas en weinig bladmassa. Dit maakt het ras geschikt voor nauwere plantafstanden. De helft van de kolen werd geoogst op 13 oktober, de andere helft op 7 november. De kolen sprongen bij oogsten open aan de pit. Het gemiddeld stukgewicht bedroeg 1,85 kg. De kolen sorteerden voornamelijk acht stuks per kist. De uitwendige kwaliteit was goed maar de aantasting door trips was vrij zwaar. De kwaliteit inwendig was gemiddeld. De kolen van dit ras hebben een kleine pit. Reaction is geschikt voor de verse markt en middellange bewaring.

Rivera (Bejo) had een gemiddelde gewasstand. Een derde van de kolen werd geoogst op 13 oktober. Alle kolen waren marktbaar. Het gemiddeld stukgewicht was 1,77 kg. Het heeft zo een iets kleinere sortering. Rivera scoorde gemiddeld op alle kwaliteitsparameters. De pit is ongeveer de helft van de koolhoogte. Het ras is geschikt voor de verse markt en lange bewaring.

Storema (Rijk Zwaan) toont zich elk jaar sterk tegen trips. De kwaliteit van de kolen is goed met een goede bladsluiting en fijne ribben. Op 13 oktober werd iets meer dan de helft van de kolen geoogst, de rest werd geoogst op 7 november. Storema haalde een opbrengst rond het gemiddelde met een gemiddeld stukgewicht van 1,78 kg. De sortering is iets kleiner, met 30 % van de kolen in de sortering 10 stuks per kist. Het ras is geschikt voor de verse markt en een lange bewaring.

Storidor (Syngenta) had een vrij grove sortering, voornamelijk in de sortering acht kolen per kist. Het gemiddelde stukgewicht bedroeg 2,07 kg. Bijna 90 % van de kolen werd geoogst op 13 oktober. In het veld had dit ras een goede gewasstand doorheen het seizoen. De kolen hadden een goede kwaliteit met een gemiddelde aantasting door trips. De pit was groter dan de helft van de koolhoogte. Storidor is bestemd voor lange bewaring.

Figuur: Schade door trips.

Strukton (Hazera) is bestemd voor industrie en heeft een hoog streefgewicht van 3 tot 5 kg. Hiervoor heeft het ras 160 groeidagen nodig. In de proef werd twee derde van de kolen geoogst na 139 groeidagen, de rest na 164 groeidagen. Het gemiddeld stukgewicht was zo 2 kg. 90 % van de kolen viel in de sortering acht stuks per kist. In het veld had Strukton een mooie gewasstand. De kolen zijn hooggrond en hadden een vrij hoge aantasting door trips. De inwendige kwaliteit was gemiddeld.

Toreador (Syngenta) had een minder goede gewasstand met enkele rotte kolen in het veld. Het gewas bleef laag met weinig bladmassa. Dit ras kende een snelle koolvorming en werd volledig geoogst op 13 oktober. De kolen hadden een grove sortering van zes en acht per kist. Toreador deed het beter dan gemiddeld tegen trips. De inwendige kwaliteit van de marktbaar kolen was goed. Dit ras is geschikt voor de versmarkt en industrie. Het dient niet voor bewaring maar komt hier wel goed uit de bewaring van vier maanden.

Lees [hier](#) het uitgebreide verslag met alle tabellen.

Tabel 1: Marktbaar opbrengst, gemiddeld stukgewicht en enkele kwaliteitsparameters voor de verschillende rassen .

Cultivar	Zaadhuis	Marktbaar opbrengst		Gemiddeld stukgewicht		Trips		Inwendige structuur		% pit		Bewaarverlies	
		ton/ha		kg		in bak				%			
Castello	Hazera	23,4	d	1,48	c	1,9	cd	8,0	a	36	d	12,9	a
Congama	Rijk Zwaan	82,5	a	2,17	a	4,9	abc	7,1	a	50	abc	9,5	ab
Expect	Bejo Zaden BV	79,0	ab	2,07	a	3,4	abcd	6,5	a	48	abcd	7,3	b
Kilastor	Syngenta	75,9	abc	1,99	ab	3,4	abcd	6,4	ab	45	bcd	9,2	ab
Kilazol	Syngenta	63,0	bcd	1,65	bc	2,1	cd	7,6	a	49	abc	9,4	ab
Lion	Hazera	71,7	abc	1,88	abc	3,4	abcd	7,0	a	45	bcd	7,2	b
Longma	Rijk Zwaan	59,0	cd	1,57	c	5,8	a	4,4	b	49	abc	8,0	b
Marconi	Syngenta	68,3	abcd	1,84	abc	3,0	abcd	6,9	a	51	a	8,9	ab
Ramenos	Hazera	59,4	bcd	1,56	c	2,3	bcd	6,4	ab	52	a	8,6	ab
Reaction	Bejo Zaden BV	70,3	abcd	1,85	abc	1,5	d	6,0	ab	39	d	10,8	ab
Rivera	Bejo Zaden BV	67,2	abcd	1,77	abc	2,9	abcd	6,6	a	50	abc	8,5	ab
Storema	Rijk Zwaan	67,7	abcd	1,78	abc	5,3	ab	7,1	a	51	ab	7,5	b
Storidor	Syngenta	78,8	ab	2,07	ab	3,5	abcd	7,0	a	54	a	9,1	ab
Strukton	Hazera	76,3	ab	2,00	ab	1,6	d	6,3	ab	45	bcd	7,6	b
Toreador	Syngenta	72,0	abc	1,89	abc	3,8	abcd	6,4	ab	44	cd	8,2	b
Gemiddelde		67,6		1,84		3,2		6,6		47		8,8	
schaal:		1 =				zeer veel		los					
		9 =				weinig		gesloten					

Waarden binnen eenzelfde kolom gevolgd door eenzelfde letter zijn niet significant verschillend

Contactpersoon: Anouk Van Moorter

Tel: +32 (0)51 14 03 50

E-mail: anouk.vanmoorter@inagro.be